

**Die Fachberatungsstellen:
Aktiv gegen Gewalt
gegen Frauen und Mädchen**

**STARK FÜR DIE
GESELLSCHAFT –
GEGEN GEWALT**

FRAUEN GEGEN GEWALT E.V.

Savjetovališta: aktivno protiv nasilja nad ženama i djevojčicama
bff: Bundesverband Frauenberatungsstellen und Frauennotrufe
Frauen gegen Gewalt e.V.

§§§

bff: Savezno udruženje savjetovališta i Hitnih telefonskih linija za žene

Žene protiv nasilja e.V

Savjetovališta protiv rodno utemeljenog nasilja – priča o uspjehu

Početakom 1970-tih godina žene i djevojčice koje su bile izložene rodnom nasilju i/ili nasilju u vezi, bile su jednostavno prepuštene same sebi. Danas je situacija drugačija, imamo savjetovališta gdje se svaka žena i djevojčica može obratiti za pomoć zbog nasilja. Ta savjetovališta otvorena su i za njihovu rodbinu, prijatelje, bliske im osobe, ali i za druge osobe. Savjetovališta danas djeluju pod različitim nazivima: Savjetovališta za žene, Hitni pozivi za žene, Savjetovališta za seksualno nasilje u djetinjstvu i mladenačkoj dobi. Tu se savjetuje, daje podrška, provode edukacije, preventivne aktivnosti kao i ciljane aktivnosti glede nabave financijskih sredstava, ali i aktivnosti glede aktivnog uključivanja javnosti u rješavanje problema nasilja.

Sve više žena se javlja u savjetovališta glede potrebne pomoći. Stručno osoblje savjetovališta prepoznalo je pozadinu dolaska u savjetovališta od strane žena: pomoć zbog djece izložene nasilju ili zbog nasilja odrasle osobe nad ženom; nastavno osoblje zbog podrške pri sumnji u nasilje ili policijski službenici zbog potrebe za stručnim informacijama zbog čega prisustvuju seminarima (npr. nasilje u vezi).

Ovakav razvoj funkcije savjetovališta samo govori u prilog njegovom postojanju: sve više osoba ozbiljno shvaća problem nasilja i nastoji se osnažiti u borbi protiv nasilja – to je veliki uspjeh za sve one koji su već desetljećima angažirani u ovom području.

Dok se zamjećuje sve veći interes cjelokupnog društva za problem nasilja, u isto vrijeme se primjećuje da financiranje sustava koji pruža podršku, kaska odnosno zaostaje. Zbog loše financijske situacije događa se da se određene aktivnosti ne mogu provesti ili se ne može pružiti adekvatna učinkovita pomoć.

U ovoj brošuri prikazati ćemo vam više o potrebama i prognozama sustava pomoći te o načinima financiranja savjetovališta. Pokazati ćemo vam kako se investiranje u ovaj sustav dugotrajno isplati i kako se i vi sami možete aktivno uključiti.

Zašto nam trebaju savjetovališta?

Rodno utemeljeno nasilje nije tamo neki sporedni slučaj!

Paula ima 9 godina i ima sestre i braću. Njezina majka je izložena nasilju svog supruga, ali i djeca. Tijekom sata plivanja nastavnik je primijetio masnice na Paulinim podlakticama. Susjed od Paule čuo je majčine vriskove tijekom noći.

Treba li nazvati policiju?

Alev ima 17 godina, na zadnjem izletu svog odbojkaškog kluba, doživjela je seksualno nasilje od strane trenera. Nakon toga se sasvim povukla u sebe, nanosi si sama tjelesne ozljede i ispisala se iz odbojkaškog kluba. Donedavno je bila najbolja učenica u razredu, a sada je upitno hoće li završiti razred. Roditelji su preplašeni i zabrinuti.

Što se dogodilo?

Ursula, 48 godina, zamjenica direktora, udana, majka dvoje djece. Radni kolega je seksualno uznemirava i zlostavlja, prijeti joj. Ursula ima sve više problema s koncentracijom, uzima sve češće bolovanje, povlači se u sebe, sve više ima nekontrolirane ispade bijesa. Njezin životni partner je bespomoćan, djeca su uznemirena. Ursula se boji za svoje radno mjesto i ne vidi izlaz iz trenutne situacije.

Rodno utemeljeno nasilje* opisano u primjerima još uvijek je prisutno u Njemačkoj. Rodno utemeljeno nasilje nije sporedna stvar. Svaki dan (!) u Njemačkoj jedna žena postane žrtvom nasilja, bude ubijena ili se nad njom izvrši pokušaj ubojstva od strane bivšeg ili sadašnjeg partnera. Dakle, na ovakvu sliku stanja ne smijemo ostati pasivni!

***Seksualno nasilje ili rodno utemeljeno nasilje podrazumijeva svaki oblik nasilja kojim žene i djevojčice budu tjelesno ili psihički ozlijeđene, upravo zato jer su žene odnosno djevojčice.**

Tome pripada seksualno zlostavljanje, fizičke ozljede od strane partnera, uhođenje, silovanje, prijetnje, itd. Ovakvo nasilje događa se i transrodnim osobama. Muškarci i dječaci isto tako doživljavaju nasilje, no kod njih su razlozi ipak druge prirode.

Posljedice rodno utemeljenog nasilja

Za Paulu i njezine sestre i braću, dom više nije sigurno mjesto za život. Temeljne postavke našeg društva su povjerenje i fer odnosi unutar obitelji, no toga kod njih nema. Kakav je stoga život pred ovom djecom?

Alev je planirala biti trenerica te steći iskustvo u inozemstvu, a po povratku upisati studij kineziologije i postati profesoricom sporta. Sada ima napade panike kad god se nađe u sportskoj dvorani, izbjegava odlaske na treninge. Što će biti od njezinog sna, što će biti s njezinim sportskim klubom?

Psihičke posljedice nakon doživljenog nasilja traju dugo. Djelomično imaju izrazito opasno djelovanje na daljnji život osobe. Njihov utjecaj proteže se kako na poslovni život tako i na buduće odnose s ljudima iz okoline. Zbog toga je Njemačka zauzela poseban politički stav protiv rodno utemeljenog nasilja.

Međunarodno objašnjenje ljudskih prava točno definira zaštitu od diskriminacije i nasilja. Kroz Istanbulsku konvenciju* obvezale su se europske države na angažman protiv rodno utemeljenog nasilja.

****Istanbulska konvencija iz 2011. godine je poseban oblik ugovora po pitanju ljudskih prava kojim se nastoji spriječiti nasilje nad ženama i djevojčicama. Istanbulska konvencija opisuje i obuhvaća specijalizirane oblike pomoći i podrške ženama i djevojčicama – žrtvama nasilja, intervencije kao i edukaciju i doškolovanje određenih ciljanih grupa. Njemačke je ratificirala Istanbulsku konvenciju 2017. godine, a na snagu je stupila 01. veljače 2018. godine.***

Troškovi rodno utemeljenog nasilja

Rodno utemeljeno nasilje ne stvara samo posljedice nad pojedincem, već stvara i troškove društvu. Izostanak s radnog

mjestu – jer se Paulina mama ne usudi pojaviti na poslu zbog ozljeda; više troškova u obrazovanju – jer Alev neće završiti školu; troškovi bolovanja – jer Ursula ne dolazi na posao.

Još neki od primjera:

- troškovi bolovanja zbog akutnih ozljeda
- stacionarna njega zbog vlastitog nanošenja ozljeda, depresija, konzumiranje droge ili problemi u prehrani
- troškovi terapije za žrtve seksualnog nasilja
- radna nesposobnost
- policijske intervencije zbog nasilja u vezi
- smještaj djece ili adolescenata u ustanovu
- troškovi istrage, troškovi procesa
- kazna zatvora, pomoć prilikom uvjetne osude, nadzor po izlasku iz zatvora.

Posljedice obiteljskog nasilja u Njemačkoj se godišnje² procjenjuju na oko 3,3 milijarde eura, tome pripadaju i troškovi u milijardama zbog nasilja u vezama, npr. zbog seksualnog zlostavljanja na radnom mjestu ili seksualnog nasilja nad djecom. Borba protiv rodno utemeljenog nasilja dio je financijske stavke.

Intervencija protiv nasilja je isplativa

Učinak savjetova

Paulin nastavnik pristao je na savjetovanje. Mama je dobila pomoć kako bi se mogla bolje brinuti o djeci. Alev je pronašla pomoć preko online savjetovanja. Počela je učiti i priprema se za maturu, nadjačala je svoje strahove i sprema se za studij kineziologije, a njezin sportski klub dobio je stručnog savjetnika kako bi se u budućnosti spriječilo seksualno zlostavljanje. Ursula je dobila psihološku pomoć od strane savjetova. Informirala se o pravnim koracima i priprema se za razgovor u poduzeću i vraća se na svoje staro radno mjesto.

Savjetova pomažu državi i u ispunjenju njezine zadaće: pružanju zaštite osoba od nasilja:

² Vijeće Europe: Priručnik za europske zastupnike i zastupnice. Sabori – ujedinjeni u borbi protiv obiteljskog nasilja i nasilja nad ženama, str.8.

- ona se više brinu za sigurnost žena i djevojčica – žrtvi nasilja
- ona pružaju pomoć majkama i na taj način sprečavaju da dođe do zanemarivanja djece
- kroz održavanje preventivnih seminara, seminara za jačanje samopouzdanja, bore se protiv rodno utemeljenog nasilja
- u ustanovama u kojima se brine o djeci, mladima i odraslima, provodi se koncept zaštite kako bi se spriječilo nasilje u institucijama

Savjetovališta sudjeluju u provođenju Istanbulske konvencije za zaštitu žena i djevojčica od rodno utemeljenog nasilja:

- savjetovališta zadovoljavaju puno od postavljenih zahtjeva u ugovoru:
- savjetovanje, prevencija, intervencije nakon policijskog postupanja, školovanje stručnih osoba, rad s javnošću i umrežavanje,
- ona nude ženama i djevojčicama podršku kroz kratkotrajno i dugotrajno savjetovanje u situacijama kada se radi o nasilju iz ranog djetinjstva,
- ona pružaju pomoć u vidu pratnje tijekom kaznenog postupka kada je osoba u ulozi svjedoka, pomoć glede liječenja te izrađuju dodatne pakete pomoći za žene s posebnim potrebama
- njihovu stručnjaci sudjeluju u radu zajedno s politički odgovornim osobama.

Savjetovališta utječu na smanjenje troškova zbog posljedica rodno utemeljenog nasilja:

- prisutna pratnja žrtve smanjuje negativne posljedice nasilja, smanjuju se posttraumatske posljedice, utječe se na agresivno i autodestruktivno ponašanje, smanjuje se postotak bolovanja
- djelotvornost i pravovremeno reagiranje stručnog osoblja iz pedagoškog, terapijskog ili medicinskog područja se kroz školovanje i savjetovanje diže na veću razinu, visoki troškovi koji nastaju zbog kasnog ili lošeg interveniranja se na taj način smanjuju
- bliže osobe, osobe iz životnog okruženja žrtve se kroz ispravno savjetovanje oslobađaju od velikog stresa, sekundarne traume.

Zadnjih godina su savjetovališta izradila različite koncepte kako bi žrtvama mogla pružiti učinkovitu pomoć. Više o tim konceptima na:

www.frauen-gegen-gewalt.de

Ekonomska situacija savjetovališta

Javnost je mišljenja da su skoro sva savjetovališta u dobrom stanju odnosno da su zadovoljavajuće opskrbljena. Rijetko tko razmišlja o tome da se puno njih tijekom čitave godine bori s financijskim opstankom. Puno savjetovališta već više godina funkcionira s izrazitom niskim resursima i skoro da su na rubu opstanka. Izvješće Savezne vlade iz 2012. godine, navodi jasne probleme zbog koji je jako teško ženama i djevojčicama* pružiti tako potrebnu pomoć:

Problemi akutne financijske situacije:

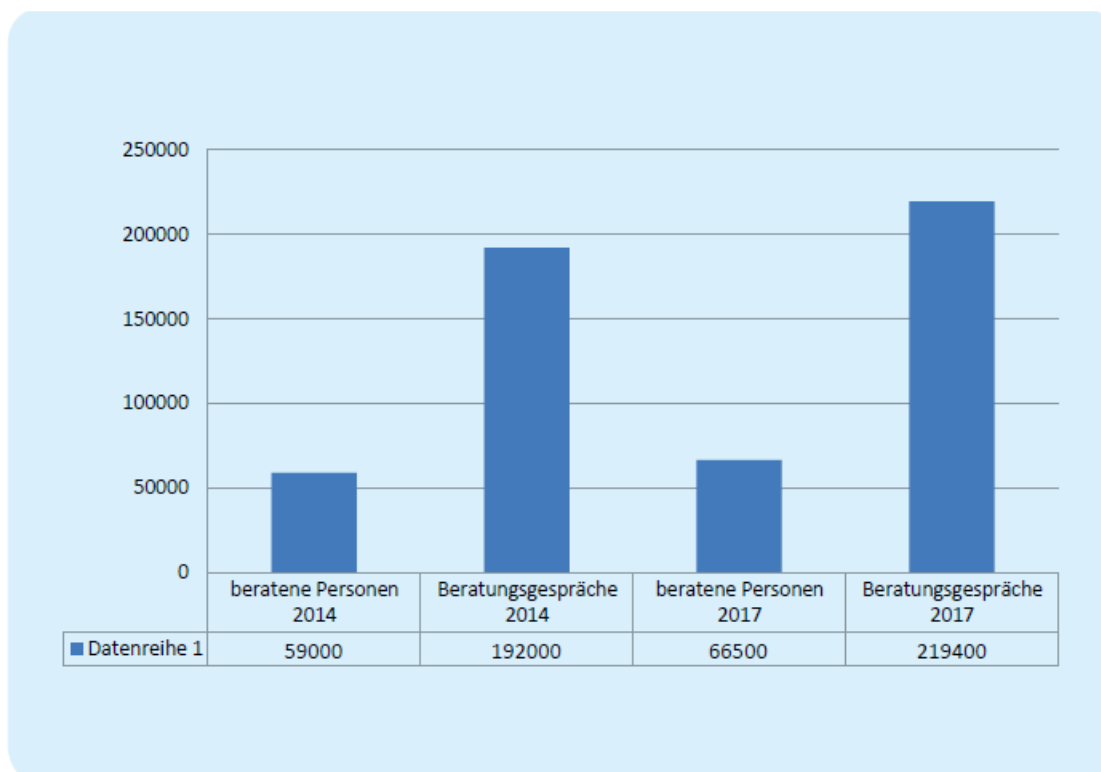
- Nema planske sigurnosti: financiranje je ishod odluke općine ili pokrajine, pri čemu se iz godine u godinu sve manje izdvaja za savjetovališta;
- Retroaktivna potpora u tekućoj godini: na početku godine je neizvjesna situacija jer se ne zna koliko će sredstava savjetovališta dobiti. Savjetovališta posluju po principu rizika;
- Kratka razdoblja odobravanja: puno vremena se odvaja na pripremu dokumentacije za opravdano dobivanje financijskih sredstava;
- Financiranje pojedinačnih slučajeva ili sveukupna brojka slučajeva: zbroj slučajeva ne čini realnu potrebu, zbog čega se ne mogu provesti planirane preventivne aktivnosti kao ni aktivnosti po pitanju odnosa s javnošću. Posljedica toga je da savjetovališta padaju u zaborav jer ljudi ne znaju za njihovo postojanje.
- Vlastita sredstva i sredstva od treće strane: sredstva koja se temelje na dobrovoljnoj osnovi ili sredstva koja dolaze od naplaćenih kazni, nisu sredstva na kojima se može planirati buduće sigurno djelovanje savjetovališta.
- Privremena/ograničena sredstva za projekte: Sponzori i projektni fondovi promoviraju, zahtijevaju nova područja rada određeno vrijeme. To se često ne može nastaviti, čak i ako su zahtjevi vrlo jasni.

- Financijske praznine: administrativni poslovi, pravni poslovi, odnosi s javnošću, rad u odborima, kao i edukacija djelatnika savjetovališta, najčešće nisu financijski obuhvaćena iako su od presudnog značaja za rad savjetovališta.
- Neadekvatno financiranje s ionako neadekvatnom opremom: ako savjetovališta i uspiju popuniti financijske praznine kroz sponzorstva ili novčane priloge, ta se sredstva često moraju na određeni način nadoknaditi donatorima.
- Porast troškova i povećanje upita i potražnje: usprkos porastu troškova, nema dovoljno financijskih sredstava, što za savjetovališta znači stagniranje u radu. Što je društvo više senzibilizirano to se i više obraća za pomoć Savjetovalištu. No, pred savjetovalištima je veliki problem kako odgovoriti na potražnju ako nemaju dovoljno sredstava za djelovanje.

****Usluge savjetovališta financiraju se na različite načine. No, da bi se ispunile nema dovoljno osoblja, posebno glede specifičnih zadaća koje se trebaju odraditi na kvalitetan način.***

(Iz izvješća Savezne vlade(2012))

Brojka savjetovanja od strane bff: Savez Savjetovališta za žene i hitne pozive:

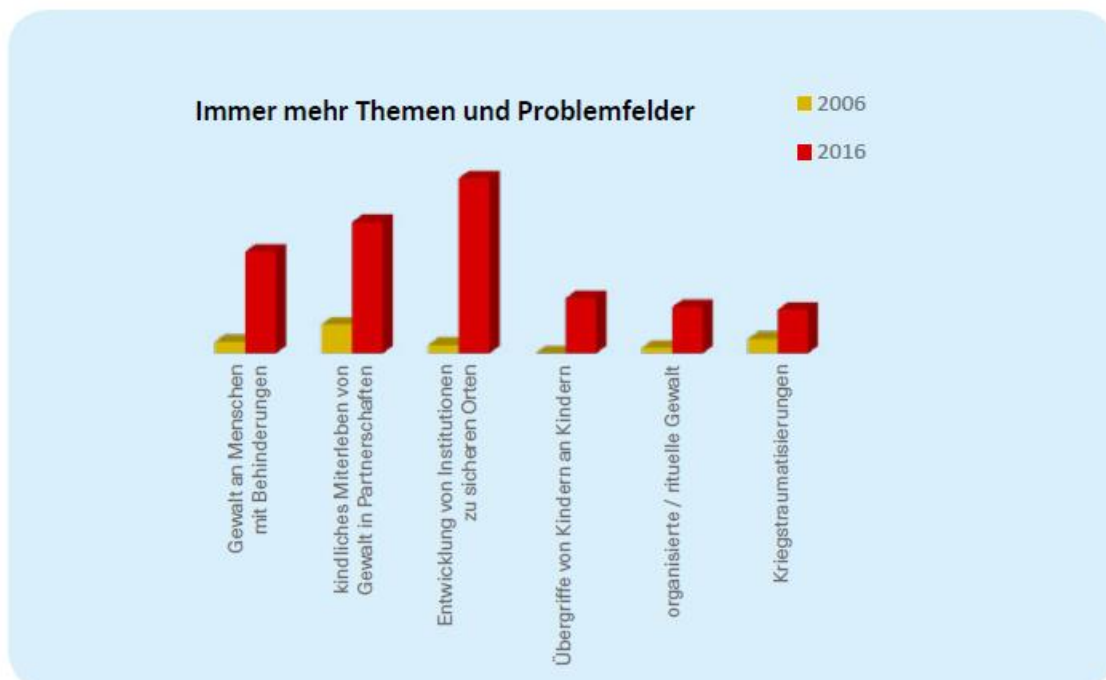
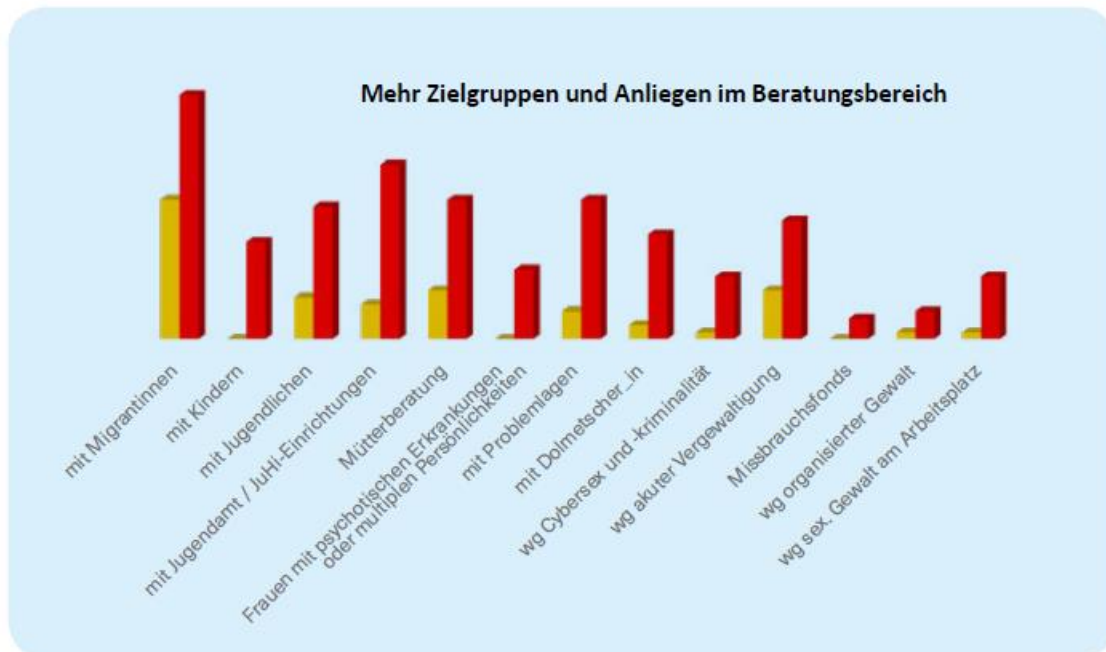
Op. prev.: beratene Personen: savjetovane osobe

Beratungsgespräche: savjetovanje

Unutar tri godine došlo je do povećanja za 14% po pitanju savjetovanja.

Povećanje poslova savjetovanje

Dolje je prikazan primjer jednog savjetovališta protiv seksualnog i obiteljskog nasilje, koje Savjetovalište je član Saveza Savjetovališta bff.

Uspostava kontakta s više ciljanih skupina.

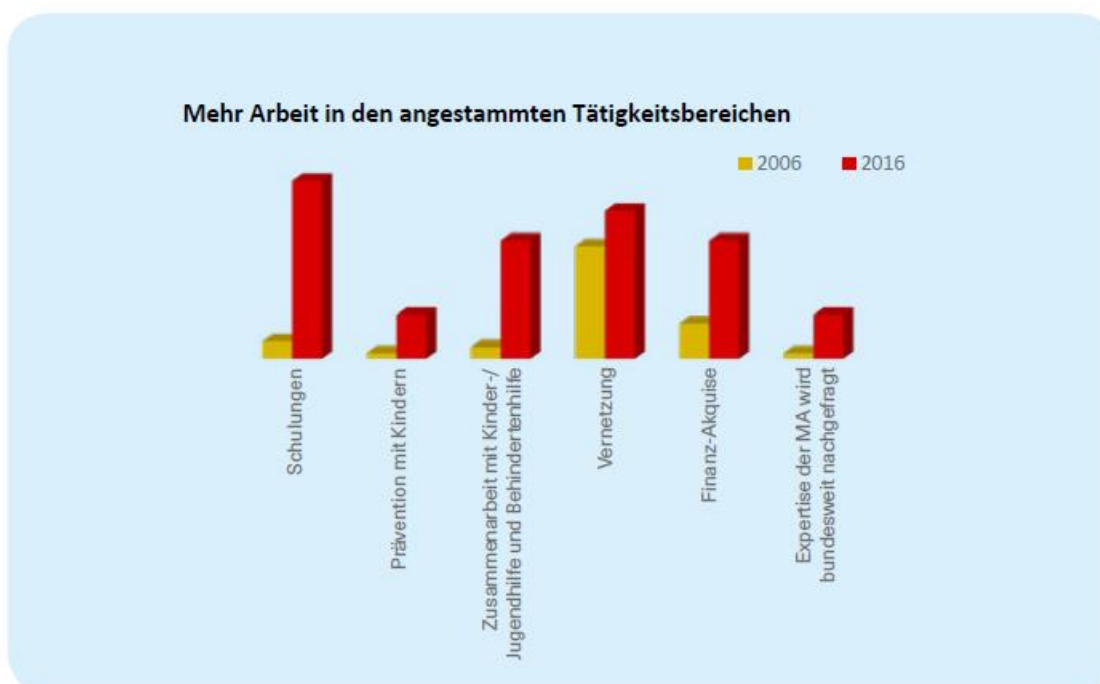
Susrećemo sve više novih oblika nasilja.

Sve više imamo kontakt s žrtvama teškog nasilja koje su izrazito traumatizirane (organizirano ili ritualno nasilje, traume rata, multiple osobnosti, itd.).

Sve ponude – prije svega iz područja savjetovanja u obliku školovanja, razvoja zaštitnih mogućnosti ili nadzor pojedinačnog slučaja – sve se više traže.

Na taj način mi reagiramo na razvojni proces društva, koji ima utjecaja i na naše djelovanje.

Zlostavljanje u internetima i u crkvi, novi Zakon o zaštiti djece, konvencija prava osoba s posebnim potrebama – sve to ima neposrednog utjecaja na naš rad.

Posljedice loše financijske situacije za žrtve

Velika je opasnost da Alev neće nikoga pronaći za savjetovanje putem Chata. Ili, Alev ne može ni znati da Chat postoji jer planirana YouTube kampanja nije provedena jer nije bilo financijskih sredstava.

Možda se moralo uštedjeti upravo na ponudi za djecu kako bi se Paulinoj mami moglo omogućiti savjetovanje, ali zbog toga se uskraćuje ne potrebnoj pomoći Pauli, njezinim sestrama i braći. Možda će se Ursula i obratiti svom sindikalnom povjereniku glede posla, no on nije educiran o njezinom problemu i ne zna kako se s njim nositi, jer eto nije bilo sredstava da on i njemu slične osobe prođu potrebnu edukaciju o seksualnom uznemiravanju na radnom mjestu.

Najčešće otegotne posljedice lošeg financiranja:

- vremensko ograničenje telefonskih usluga vezano za hitne pozive
- dugo čekanje na termin savjetovanja
- ponude savjetovališta moraju se smanjiti – manje savjetovanja, nema pratnje tijekom kaznenog postupka, manje uključivanja u socijalno okruženje žrtve, itd.
- u ruralnom području žrtve moraju putovati i do 100 km do prvog savjetovališta
- zahtjevi za držanje seminara ili doškoloovanja moraju se odbiti
- žene i djevojčice s posebnim potrebama ne mogu dobiti primjereno savjetovanje iako su posebno izložene nasilju. Nedostaju prostori u kojima nema prepreka njihovom kretanju, nema dovoljno novca za prevođenje u njemački znakovni jezik kao ni za savjetovanja u ustanovama za pružanje pomoći osobama s posebnim potrebama.
- Savjetovališta moraju ograničiti svoj rad s odnosima s javnošću zbog čega se ne može sa sigurnošću tvrditi da su žene i djevojčice upoznate s uslugama savjetovališta.
- Savjetovališta moraju ograničiti svoj preventivni rad. Primjerice ako je „Telefonska linija za žene“ održala preventivne aktivnosti na temu „K.O. kapi“ u školama. Posljedica je povećani broj upita od strane učenica koja su doživjele seksualno nasilje kroz upotrebu KO kapi. No, preventivna ponuda se morala obustaviti zbog povećanog broja upita s potrebnom savjetovanja.

Puno osoba koje pomažu (stručnjaci u radu s izbjeglicama, socijalni radnici, odgajatelj/ce) su pred sagorijevanjem, oni su preopterećeni radom sa ženama izloženih nasilju s kojima svakodnevno komuniciraju i rade.“

Savjetnica jednog os stručnih savjetovališta

Posljedice lošeg financiranja djelatnika savjetovališta

Djelatnici savjetovališta rade iznimno zahtjevan posao koji traži visoku dozu profesionalnosti i osposobljenosti. Teme koje oni obrađuju traže visoku predanost i znanje kako bi stručno mogli savjetovati osobe čije su biografije pune nasilja, trauma. Usprkos tome, najčešće rade na ugovor na određeno vrijeme ili su plaćeni po satu, jer su sredstva za plaće djelatnika savjetnika već duže vrijeme „zamrznuta“.

Nevezano za te probleme, djelatnici savjetovališta ipak rade s visokom motivacijom. Često nastoje podršku žrtve, savjetovanje bliskih osoba pa i stručnog osoblja, preventivne aktivnosti, seminare, napredne tečaje, umrežavanja i rad s javnošću, nekako staviti pod istu „kapu“. Visoka opterećenost te neprimjereno plaćanje rada otežavaju pronalazak kvalificiranog osoblja za rad u savjetovalištu.

Takvo stanje mora se brzo promijeniti.

Temeljni nedostatak zaštite pogona znači u osnovi nedostatak zaštite radnih mjesta i, uglavnom, plaćanje koje nije fer za dugotrajna razdoblja. To se doživljava kao nedostatak društvenog poštovanja i pravde, a može dodatno pogoršati stresne fenomene povezane s radom s ljudima koji su akutno pogođeni nasiljem.

Iz: Izvješće Savezne vlade (2012)

Opravdano financiranje

Zahtjevi i potrebe

Zamislimo da recimo Paula, Alev i Ursula žive u gradu, srednje veličine u Njemačkoj, kojim ima oko 100 000 stanovnika. Što mislite koliko usluga mora u takvoj situaciji savjetovališta po pitanju savjetovanja, rada s grupama, edukacija i intervencija, provesti?

Prema trenutnim statistikama i studijama za grad takve veličine proizlaze slijedeće brojke po pitanju žena i djevojčica* zahvaćenih nasiljem:

- 420 žena je u zadnjih 12 mjeseci doživjelo seksualno nasilje
- 10 500 žena je u svom životu najmanje jednom doživjelo obiteljsko nasilje bilo od bivšeg životnog partnera ili sadašnjeg, od toga u zadnjih 12 mjeseci njih 1 260.
- 6 500 žena/djevojčica doživjelo je seksualno nasilje u djetinjstvu/adolescenciji.

Svake godine u ovakvom okruženju oko 1 260 žena izloženo je obiteljskom nasilju, 6 500 žena ovakvog grada doživjelo je seksualno nasilje u djetinjstvu. Ako od ove dvije grupe samo svaka 10 žena zatraži pomoć u savjetovalištu, onda je to 126 i 650 zahtjeva od žena, koje bi trebalo pratiti duži vremenski period. Pored roga ovdje treba uzeti u obzir i pitanja od strane žena glede uhođenja, problema na radnom mjestu, digitalno nasilje kao i pitanje mogućnosti dobivanja potrebne pomoći od strane djelatnika savjetovališta.

Otkud ove brojke?*

U jednom reprezentativnom europskom istraživanju na temu „Nasilje nad ženama“, iz 2014. godine, 1% žena je izjavilo da su tijekom 12 mjeseci doživjele seksualno nasilje. (od 100 000 stanovnika oko 84% su odrasle osobe). Od tih 84 000 su skoro polovica žena, dakle 42 000, 1% je 420).

25% žena izjavilo je da su doživjele nasilje u vezi.

3% je navelo akutno obiteljsko nasilje u zadnjih 12 mjeseci (25% na 42 000 je 10 500, 3% je 1 260).

13% svih djevojčica i žena u Njemačkoj je u djetinjstvu i u mladenačkoj dobi doživjelo seksualno nasilje, (od 100 000 stanovnika oko 50% su djevojčice i žene, 13% od 50 000 je 6 500 žrtvi).

Brojke su izvedene iz sljedeće studije: FRA – Agencija Europske unije za temeljna prava, 2014; Nasilje nad ženama – EU prošireno istraživanje i Savezno Ministarstvo za obitelj, umirovljenike, žene i mladež, 2004., Životna okolina, sigurnost i zdravlje žena u Njemačkoj.

U području dodatne edukacije i prevencije sljedeća razmišljanja nude grubu orijentaciju glede procjene potreba i ponude:

Par primjera:

- Kako bi se djecu i mladež zaštitilo, potrebno je svakom djetetu u osnovnoj školi pa i kasnije, omogućiti nastavne jedinice o prevenciji seksualnog nasilja te nasilja u vezama.
- Koliko učenika se svake godine upisuje u prvi razred osnovne škole, a koliko njih je u sedmom razredu?
- Osobe koje kao nastavnici, primalje, liječnici, socijalni radnici, policijski službenici, često imaju posla s osobama koje su doživjele seksualno nasilje, trebaju biti senzibilizirani za takav oblik rada i potrebno ih je dodatno educirati za intervencije u takvim situacijama.
- Koliko osoba radi kao nastavnik, odgajatelj ili policijski službenik? Koliko osoba radi u zdravstvu ili kao socijalni radnici za mlade?
- Dječji vrtići, škole, fakulteti kao i ustanove za brigu o djeci i mladima, te ustanove za djecu i mlade s posebnim potrebama, moraju imati stručnu pomoć prilikom izrade koncepta zaštite ali i intervencije glede rodno utemeljenog nasilja.
- Koliko ustanova postoji u gradu i koliko ih ima koje još nisu izradile koncept zaštite?
- Uz preventivne aktivnosti i dodatnu edukaciju potrebno je raspolagati i kapacitetima za nadolazeće zahtjeve spram savjetovališta.

Iz gore navedenih brojki vidljivo je koliko je visoka stopa potrebe za informativnim i preventivnim aktivnostima. Uz to se nalaze i postupanja policije, konferencija za više pomoći djeci žrtvama te informiranje javnosti. Savjetovališta su odgovorna mjesta koja mjere Istanbulske konvencije po pitanju prevencije i dodatne edukacije u Njemačkoj ostvaruju odnosno provode. Da bi ih u potpunosti mogla provesti savjetovališta trebaju više osoblja, stručnjaka i prostora.

Zahtjevi za podršku utemeljeni na potrebama

Kako bi se ženama i djevojčicama, žrtvama nasilja omogućila podrška u njihovom socijalnom okruženju od strane stručnih osoba moraju se ispuniti slijedeći zahtjevi:

- Širom Njemačke uspostaviti umreženost svih savjetovališta kako bi se uvijek moglo pružiti što je moguće brže pomoć ovisno o tome gdje se žrtva nalazi.
- Osigurati stalno financiranje savjetovališta kako bi uvijek bila u stanju izvršavati svoje zadaće.
- Izraditi mrežu kojom će se moći bez ikakvih prepreka ponuditi sadržaje pomoći i podrške širom Njemačke svima kojima je to od interesa (centrima za zaštitu djeve, zdravstvenim centrima za žene, ponude za tečaj samoobrane i jačanje samopouzdanja, ponude za dječake i muškarce – žrtve nasilja).

U svakom području na kojem živi najmanje 100 000 stanovnika potrebno je zadovoljiti potrebe po slijedećim područjima:

- Podrška odraslim ženama oštećenim nasiljem kao i njima bliskim osobama na temu seksualno nasilje (trenutno ili od prije), nasilje u vezama, te sadržaje koji se odnose na djecu jer su i ona obuhvaćena nasiljem, tema uhođenja, psihičko i digitalno nasilje.
- Postupanje nakon intervencije policije odnosno aktivni rad sa žrtvom nasilja po primitku policijskog izvješća.
- Podrška djeci i mladima osobama žrtvama seksualnog nasilja, ponude djevojčicama i ženama i bliskim im osobama.

Pored toga potrebno je obraditi i teme:

- Kvalifikacija sustava pomoći (edukacija, doškolovanje, nadzor)
- Ponude prevencije za razne ciljane grupe
- Senzibilizacija javnosti, informacije za žrtve o ponudama pomoći
- Posebne potrebe i problematična područja npr. razlog invalidnosti, dob ili potreba prevoditelja
- Posebne potrebe zbog promjene oblika nasilja.

Ove navedene zadaće nije moguće ispuniti olako. Žrtva osjeća patnju a sama situacija zbog doživljenog je često kompleksna. Specijalizirana savjetovališta već više godina imaju i za takve situacije pripremljene ponude.

Potreba za osobljem na području od 100 000 stanovnika

Kako se iz zahtjeva mogu izraditi standardi za osoblje sustava pomoći?

Liz Kelly, znanstvenica je 2008. godine izradila za Vijeće Europe³, Minimalne standarde za ustanove koje pružaju pomoć. U njemu se npr. traži da interventno mjesto bude nadležno za maksimalno 50 000 žena te da jedno savjetovalište bude nadležno za dugotrajno savjetovanje do 50 000 žena, pri čemu je ostavljeno otvoreno pitanje opremljenosti. Još jedna osnova za sljedeće brojka su iskustva i statistika više od 150 Savjetovališta, koji su organizirani pod rukovodstvom bff-a.⁴

Kako bi savjetovališta mogla zadržati svoju ključnu ulogu unutar sustava pomoći, a u području rodno utemeljenog nasilja, potrebno je ispuniti sljedeće minimalne standarde, primjenjive na 100 000 stanovnika:

Radno područje	Osoblje u odnosu na 100 000 stanovnika
Savjetovanje, edukacije, rad s grupama	4,5 radna mjesta
Preventivni i kvalificirani sadržaji	2 radna mjesta
Dodatne radne aktivnosti ovisno o potrebama područja (ruralno područje i sl.)	0,5 – x radna mjesta

³ Council of Europe (Hg.) Combating Violence Against Women: Minimum standards for support services.

⁴ Bff Standardi

Neovisno o veličini naseljenog područja u svakom savjetovalištu neophodno je imati osoblje različitih profesija:

Radno područje	Osoblje ovisno o vrsti Savjetovališta
Organizacija, rukovodeće zadatke, financije, vođenje tima	0,5 radnog mjesta, puno radno vrijeme
Rad s odnosima za javnost, umrežavanje, rad u odborima	0,15 radno mjesto, puno radno vrijeme
Administrativni poslovi, računovodstvo	0,3 radno mjesto, puno radno vrijeme
Dodatni radne aktivnosti ovisno o digitalnoj ponudi usluga	0,3- x radna mjesta, puno radno vrijeme

Za grad X sa 100 000 stanovnika moglo bi to izgledati ovako:

Za savjetovanje, prevenciju i doškolovanje potrebno je 6,5 stalnih radnih mjesta, k tome dolazi još 0,5 radna mjesta za posebne potrebe, u ovom slučaju povećana potreba rada s mladim osobama zbog visoke stope nezaposlenosti što bi moglo više ugroziti mlade ženske osobe koje su u vezi. Radna mjesta se dijele u gradu na sva savjetovališta koja dobro funkcioniraju, svako sa svojom ciljanom skupinom. Savjetovališta za djevojčice orijentira se na rad s djevojčicama i mladim ženama, koje su doživjele ili doživljavaju seksualno nasilje, pored troga provode se i preventivne aktivnosti u dječjim vrtićima i školama. Savjetovališta za žene ciljano se bavi odraslim ženama, školuje stručno osoblje te javnosti šire prezentira područje svog rada. Potreba za radnim mjestima mogla bi se izraditi na slijedeći način:

Savjetovališta za djevojčice i djevojke	
Savjetovanje, rad s grupama i prevencija	2 radna mjesta, puno radno vrijeme
Organizacija i poslovanje	$0,5 + 2 \cdot 0,15 = 0,8$ radno mjesto, puno radno vrijeme
Odnosi s javnošću, umrežavanje, rad s odborima	$0,15 + 2 \cdot 0,1 = 0,35$ radno mjesto, puno radno vrijeme
Administrativni poslovi	$0,3 + 2 \cdot 0,2 = 0,7$ x radna mjesta, puno radno vrijeme
Sveukupno:	$2 + 0,8 + 0,35 + 0,7 = 3,85$ radna mjesta, puno radno vrijeme

Savjetovališta za žene	
Savjetovanje, rad s grupama i prevencija	5 radnih mjesta, puno radno vrijeme
Organizacija i poslovanje	$0,5 + 5 * 0,15 = 1,25$ radno mjesto, puno radno vrijeme
Odnosi s javnošću, umrežavanje, rad s odborima	$0,15 + 5 * 0,1 = 0,65$ radno mjesto, puno radno vrijeme
Administrativni poslovi	$0,3 + 5 * 0,2 = 1,3$ radna mjesta, puno radno vrijeme
Sveukupno:	$5 + 1,25 + 0,65 + 1,3 = 8,2$ radna mjesta, puno radno vrijeme

Dodatne potrebe

Regionalne posebnosti te posebni zahtjevi mijenjaju strukturu potreba. Neki od primjera:

- U gradu gdje ima puno onih koji dolaze na posao iz obližnjih mjesta; potrebno je i njih uključiti kao osobe kojima bi savjetovališta moglo pružiti pomoć ili savjet.
- na velikom teritorijalnom području i/ili gdje nije dobra infrastruktura, potrebni su ogranci Savjetovališta, kako osobe koje trebaju pomoć ne bi morale dugo putovati do Savjetovališta.
- Ovisno o veličini teritorija i razvijenosti samog područja, ponekad imamo jedno ili više savjetovališta koja imaju svoja ciljana područja rada u skladu sa ciljanom grupom. Oni kojima treba savjet, u boljoj su poziciji ako ima više savjetovališta jer im to prvo smanjuje vrijeme putovanja, nudi im se više usluga i pomoći.
- Tamo gdje nema dovoljno mjesta za terapiju, npr. u dječjim bolnicama, Centrima za zdravlje djece, Kuće za žene, tamo i rate potreba za više savjetovališta.

Neophodni minimalni standardi za održivo financiranje

Za učinkovito djelovanje savjetovališta protiv nasilja mora se pored odgovarajuće opremljenosti opremom te osobljem, zadovoljiti i još neke uvjere poput:

Primjerene radne prostorije i tome pripadajući potrošni materijal

Savjetovališta trebaju od strane države dobiti na korištenje odgovarajuće prostore (bez prepreka, barijera, lako dostupne). Uz najam, potrebno je uračunati i sredstva za opremu, uredski materijal, sredstva za komuniciranje.

Državna sredstva za standardne ponude

Standardne ponude savjetovališta kao i daljnje provođenje uspješnih projekata mora se financirati od strane države, jer sponzori financiraju uglavnom projekte vezane rokovima.

Planiranje

Savjetovališta trebaju planove kao i svaka druga organizacija. Npr. vrijeme odobrenja za aktivno djelovanje od 4 godine, redovita financijska sredstva umjesto dobrovoljnih priloga.

Nema pojedinačnog financiranja niti financiranja ovisno o slučaju

Same brojke slučaja malo govore o stvarnim potrebama. Što je savjetovalište bolje opremljeno to će bolje biti prezentirano u javnosti, a i brojka slučaja će rasti. Što manje resursa savjetovalište ima to će biti manje aktivno. Kako bi se moglo garantirati anonimnost, savjetovalište ne bi smjelo biti financirano po jednom slučaju, odnosno zasebno. To se mora jasno naglasiti kada se vod razgovori o sustavu financiranja.

Najmanje dvije osobe

Za razmjenu informacija, nadzor i zastupanje, u timu je potrebno imati najmanje dvije osoba.

Dovoljno resursa za prevenciju, školovanja i odnose s javnošću

Ova bitna područja rada savjetovališta su temelj za smanjenje troškova posljedica rodno utemeljenog nasilja.

Dovoljno resursa za doškoloavanje tima i za umrežavanja odnosno povezivanje

Dobar tim i povezivanje te razmjena iskustva i znanja uz provođenje nadzora, osiguravaju kvalitetu rada.

Sredstva za jačanje ruralnih područja

Oštećene osobe odnosno žrtve ne bi smjele do prvog savjetovišta putovati više od 50 km ili više od sata hoda ili vožnja autobusom ili vlakom.

Dovoljno resursa za teško dostupne ciljane grupe

Kako bi se moglo doći do žena s posebnim potrebama ili kako bi se moglo razumjeti priču o bijegu, potrebno je imati na raspolaganju mobilna sredstva te prevoditelje.

Vjerodostojno plaćanje rada djelatnika savjetovišta

Kompleksnost zadataka savjetovišta traži kvalificirane djelatnike, a to za sobom povlači i primjereni osobni dohodak. Glede financiranja savjetovišta potrebno je uzeti u obzir u stavku – povećanje troškova, koji mogu nastati zbog povećanih zahtjeva prema savjetovištu.

Aktualna situacija brojnih savjetovišta nažalost ukazuje da su ona daleko od navedenih minimalnih standarda. Podrška ženama i djevojčicama, žrtvama nasilja na puno mjesta nije dostupna.

Budimo aktivni!

Ovo možete učiniti:

Založite se za opravdano financiranje savjetovišta:

- Posjetite savjetovište na vašem području i informirajte se o njihovom radu i financijama.
- Angažirajte se u svojoj državi, u vašoj općini ili gradu da se osiguraju potrebna sredstva za rad savjetovišta.
- Koristite se stručnjake savjetovišta da surađuju s političarima posebno kada se donose odluke o nasilju nad ženama i djevojčicama.
- Založite se da tema – nasilje nad ženama i djevojčicama postane sastavni dio nastavnog sadržaja u školovanju budućih odgajatelja, nastavnika i liječnika.
- Podržite vaša savjetovišta kroz sponzorstvo

- Zauzmite pozitivan stav; podržite svaku aktivnost protiv nasilja nad ženama i djevojčicama.
- Zauzmite se da se provodi Istanbulska konvencija.

Argumentirana pomoć

Pravo svakog čovjeka je da živi bez nasilja.

Istanbulska konvencija propisuje zaštitu od rodno utemeljenog nasilja nad ženama kao zadaću države. Mjere protiv nasilja su kako moralno tako i financijsko politička obveza. Ipak: onaj tko se zalaže za prava žena i djevojčica, uglavnom nailazi na jak otpor. Zbog toga vam donosimo nekoliko argumenata:

„Muškarci isto doživljavaju nasilje!“

To je točno, no nasilje protiv žena i djevojčica ima drugačiji oblik zbog čega su i potrebne posebne ponude za žrtve. Isto tako su nam potrebne i različite mjere protiv nezaposlenosti mladih osoba ili dugotrajno nezaposlenih.

„Ne moramo plaćati za savjetovalište zato jer netko glede u ženske grudi!“

Nasilje nad ženama i djevojčicama obuhvaća niz teških nasilnih djelovanja. Svakog tjedna u Njemačkoj se događa više od 170 slučajeva silovanja (prijavljeno) i 3 žene izgube život od strane svog sadašnjeg ili bivšeg partnera.

„Ne možemo toliko novca davati samo za žene. I muškarci plaćaju porez.“

Savjetovališta pomažu i braću, očeve, sinove pa i radne kolege žene žrtve. Čak i muškarci, liječnici, nastavnici, itd., mogu ovdje dobiti pomoć posebno ako se u svom radu susretnu s ovom temom. Osim toga, muškarci su u 80% slučajeva uzročnici troškova jer najviše nasilja nad ženama i djevojčicama čine muškarci.

„Rodno utemeljeno nasilje tiče se samo pojedinaca odnosno određenog miljea!“

Seksualno nasilje, nasilje u vezi te seksualno nasilje nad djecom događa se u svim društvenim slojevima. Skoro svaka žena tijekom svog života barem jednom doživi neki oblik nasilja. Isto tako je puno osoba suočeno s nasiljem kada se nalaze u vezi. Sve to su osobe koje mogu glasovati.

„Nemamo novca za to!“

Društvo plaća velike troškove za posljedice rodno utemeljenog nasilja. Boljim financiranjem savjetovališta ti troškovi mogli bi se smanjiti i situacija bi se na dugotrajno popravila.

„Druge teme su važnije!“

2017. godine Njemačke je ratificirala Konvenciju. Mi smo se obvezali da ćemo staviti na raspolaganje dovoljno sredstava i preventivnih sadržaja kako bismo mogli smanjiti rodno utemeljeno nasilje.

„Mi financiramo Kuću za žene!“

Kuće za žene pružaju sigurno utočište ženama koje su u akutnoj opasnosti od nasilja. Žene koje su u svom djetinjstvu bile seksualno zlostavljane, koje usprkos nasilju u vezi ne žele smještaj u Kući za žene, koje je partner seksualno uznemiravao ili koje se uhodi, dobivaju stoga pomoć od strane savjetovališta.

Puno žena i djevojčica je izloženo rodno utemeljenog nasilju. Na njihovoj strani su specijalizirana savjetovališta s dugogodišnjim iskustvom na području borbe protiv nasilja nad ženama i djevojčicama. Savjetovališta savjetuju žrtve i daju im podršku, informiraju javnost, školuju stručne osobe i brinu se da se svi troškovi nastali od posljedica nasilja svedu na minimum. Upravo su savjetovališta temu nasilja nad ženama i djevojčicama uvela u javnu diskusiju kako bi i javnost pomogla da se nasilje više ne tolerira.

Usprkos ovom pozitivnom društvenom angažmanu, odnosu i reakciji još uvijek je financijska strana savjetovališta upitna i nesigurna.

Impresum:**Izdavač:**

bff: Savezno udruženje savjetovališta za žene i hitni pozivi za žene,
Frauen gegen Gewalt e.V.

Petersburger Straße 94

10247 Berlin

www.frauen-gegen-gewalt.de

Redakcija:

Ulrike Brockahus

Katharina Göpner

Katja Grieger

Cai Schmitz-Weicht

Dizajn: Zanko Loreck/ Pudelskern

Svi sadržaji su zaštićeni autorskim pravom.

2 izdanje veljača 2019.

Uz pokroviteljstvo:

Savezno ministarstva za obitelj, umirovljenike, žene i mladež

Puno djevojaka i žena je izložene rodno specifičnom nasilju. Na njihovoj strani nalaze se već niz godina specijalizirana savjetovališta protiv nasilja nad ženama i djevojkama. Oni savjetuju žrtve nasilja i pružaju im potrebnu pomoć, informiraju javnost, školuju stručno osoblje i brinu se o smanjivanju troškova, kako privatnih tako i društvenih, koji nastaju zbog nasilja nad ženama i djevojkama. Oni su ovu temu iznijeli u javnost i time učinili da se o nasilju nad ženama i djevojkama danas više ne šuti i da se ono ne ignorira.

Usprkos takvim pozitivnim uspjesima financiranje savjetovaništva i dan danas je ekstremno nesigurno. Pozadina, potrebe i opcije djelovanja: sve to možete pronaći na stranicama ovo Priručnika.

bff

Žene protiv nasilja E.V.